

Skogfinske Interesser i Norge

Postadresse: c/o Terje A. Bredvold, Kaptein Dreyers veg 1604, NO-2283 Åsnes Finnskog
~ Bankkonto: 1830.20.77602 ~ Org.nr.: 982 852 900

---

1. september 2015

Det kongelige kommunal- og moderniseringsdepartement
Postboks 8112 Dep
0032 Oslo.

Høringsuttalelse til Nytt regelverk for driftsstøtte til nasjonale minoriteters organisasjoner.

Som formål for ordningen med driftsstøtte til nasjonale minoriteter er sitert siste del av Rammekonvensjonens artikkel 15. Utkastet til regelverk setter som formål at driftsstøtten, og dermed regelverket, «skal *bidra til* at personer som tilhører de nasjonale minoritetene, sikres effektiv deltakelse i det kulturelle, sosiale og økonomiske liv og i offentlige anliggender, særlig de som berører dem».

Rammekonvensjonens artikkel har formuleringen: «Partene skal *skape de forutsetninger som er nødvendige for* at personer som tilhører nasjonale minoriteter, sikres effektiv deltakelse i det kulturelle, sosiale og økonomiske liv og i offentlige anliggender, særlig de som berører dem».

Vi opplever at de prinsipper som er lagt til grunn i regelverket har som formål å skape en matematisk modell for uniformering og likeretting av minoritetenes organisasjoner og organisasjonsvirksomhet, som ikke legger vekt på å skape de forutsetninger som er nødvendig for tilpassing til hver enkelt minoritets særegenhet. De nasjonale minoritetene er ingen ensartet gruppe, verken historisk eller i nåtid. Regelverket synes, mer eller mindre bevisst, å ha som formål å skape en slik ensartethet.

Vi føler at regelverket, gjennom den ensidige satsing på organisasjoner med direkte medlemskap, spesielt rammer Skogfinske Interesser i Norge på en negativ måte. Vi har tidligere ved flere anledninger forklart skogfinnernes valg av organisering, men gjentar det også her:

Mens flere av minoritetene skapte interesseorganisasjoner først i forbindelse med etablering av nasjonale minoriteter eller senere, har skogfinnene etablert og drevet svært aktive interesseorganisasjoner fra 1940-tallet. Disse er bl.a.: Finnetunet (etablert 1942), Gruetunet Museum (1942), Solør-Värmland Finnkulturforening (1958), Austmarka Historielag (1977), Foreningen Finnskogen (1985), Finnskogen Turistforening (1987), Åsnes Finnskog Historielag (1990), Søre Osen Historielag (1996), Tørberget Historielag (1997). I tillegg har et arrangement som f.eks. Finnskogdagene, der flere organisasjoner er arrangementseiere, vært arrangert hvert år siden 1970. Alle disse organisasjonene har gjennom hele sin tid arbeidet med minoritetens interesser, på de måter som til aktuell tid har vært mulig og relevant. Disse organisasjonenes medlemsmasser og langvarige innsatser er i det hele tatt en vesentlig årsak til

at det i 1998 eksisterte en levende og bevisst skogfinsk identitet, bevarte kulturminner og store mengder dokumentasjon om den skogfinske innvandringen.

Denne faktiske situasjonen av allerede godt arbeidende organisasjoner var årsaken til at disse organisasjonene i fellesskap etablerte Skogfinske Interesser i Norge som en nettverksorganisasjon 5. januar 1999, som felles talerør og kontaktpunkt til/fra det offentlige da dette kom som et krav fra departementet i forlengelsen av etablering av nasjonale minoriteter. I forbindelse med etableringen av Skogfinske Interesser i Norge drøftet disse eldre organisasjonene i fellesmøter ulike organisasjonsmodeller, og kom fram til at det mest effektive og mest demokratiske ville være å etablere en nettverksorganisasjon der de eldre organisasjonene er representert, framfor å skape en ny organisasjon som i stor grad dels ville arbeide med mye av det samme som flere organisasjoner allerede arbeidet med, og dels ville konkurrere med de eldre organisasjonene om medlemmer. En eventuell ny organisasjon som skulle representere skogfinnene utad, ville i alle tilfeller, ut fra demokratiske prinsipper, måtte ha løpende kontakt med de eldre organisasjonene. Den beste, mest effektive og minst byråkratisk arbeidstidsstjelende organisasjon, ble derfor et nettverk etablert av de eldre organisasjonene, som samtidig som den er talerør til/fra departementet, er det effektive kontaktpunktet mellom de eldre organisasjonene i den nye minoritetssammenhengen.

Vi har konstatert gjennom alle år at vår organisasjonsmodell har medført dårlig økonomisk uttelling sammenlignet med de fleste andre organisasjoner for nasjonale minoriteter. På slutten av 1900-tallet ble nettverkssamarbeid og nettverksorganisasjoner sett på som en ideell måte for organisering i mange sammenhenger. Vi har vært, og er fremdeles, skuffet over at de skiftende departement ikke har anerkjent skogfinnernes nettverksmodell, basert på skogfinnernes organisasjonsmangfold etablert gjennom de siste to generasjoner.

I utkastet til nytt regelverk ser vi at all vekt legges på organisasjoner med direkte medlemskap, noe som vi opplever som at skogfinnernes særegenhet i eldre organisasjoner ikke tillegges noen verdi. Dette til tross for at de generelle prinsipper for behandling av nasjonale minoriteter er at de skal behandles ut fra sin individuelle særegenhet. Vi føler derfor at skogfinnernes faktiske organisasjonshistorie ignoreres, og at det nye regelverket ikke har som målsetting å skape de forutsetninger som er nødvendige for skogfinnernes effektive deltakelse i det kulturelle, sosiale og økonomiske liv og i offentlige anliggender, særlig de som berører dem.

Vi er forvirret over omtalene av lokallag. Under punkt 4 konstateres det at «Lokallag vil falle utenfor driftsstøtteordningen», mens lokallag på flere steder senere i dokumentet, bl.a. under punkt 7 omtales som «antall støtteberettigede lokallag» og «godkjente lokallag». Vi finner det uklart hva som menes i praksis.

Vi synes å lese i forslaget at det legges opp til behovet for å få oversikt over medlemmers etniske avstamning. I punkt 7 står det «*Bare medlemmer som tilhører den aktuelle nasjonale minoriteten vil bli regnet med ved tildeling av tilskudd. Organisasjonen skal på forespørsel kunne anslå hvor stor andel av medlemmene som ikke tilhører minoriteten*». Departementet må klargjøre hvilke kriterier som er tenkt lagt til grunn for å bevise hvem som tilhører minoriteten. Vi kan oppfatte dette som statens behov for å vite hvor mange og hvem som har genetisk avstamning. Det kan også oppfattes som at bare personer som genetisk tilhører minoriteten, skal kunne regnes som medlemmer, eller omvendt; personer med annen genetisk avstamning som støtter minoriteten i deres arbeid, eller arbeider med minoritetens saker, skal ikke regnes med. Dette kan oppleves som segregering på etnisk grunnlag. Dette punktet krever en solid forklaring av både relevans, hensikt og tenkt bevismetode.

Vi finner definisjonen av måloppnåelsen i punkt 15 litt tynn. Vi opplever at hele byrden for måloppnåelse her legges på at minoritetene aksepterer byråkratiske forutsetninger som departementet setter for sin del. Mens Rammekonvensjonens artikkel 15 presiserer etter vår mening et bredere ansvar også på departementet med formuleringen «Partene skal skape de forutsetninger som er nødvendige...». Vi mener nettopp at dette vil innebære at de ulike minoritetene behandles ut fra deres individuelle situasjon og behov, og at dette også må gjelde den faktiske situasjon for organisering. Utkastet til regelverk mener vi vil innebære en formaliserende skjerping av uniformering og likeretting av de nasjonale minoritetenes organisasjoner og virksomhet.

For Skogfinske Interesser i Norge

Birger Nesholen
Nestleder.